

KWESTIONARIUSZ DO BADANIA JAKOŚCI W EDUKACJI GLOBALNEJ

Kwestionariusz do badania jakości w edukacji globalnej został przygotowany przez Grupę Roboczą ds. Edukacji Globalnej (działającej przy [Grupie Zagranica](#)) na potrzeby [partnerskiego przeglądu edukacji globalnej](#), jednak może być wykorzystywany również w codziennej pracy organizacji i instytucji zajmujących się edukacją globalną.

Kwestionariusz został oparty na założeniach edukacji globalnej zawartych w definicji wypracowanej w 2011 r. przez [międzysektorowy zespół](#) złożony z przedstawicieli i przedstawicielek m.in. Grupy Zagranica, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, ośrodków doskonalenia nauczycieli i uczelni wyższych (w szczególności pytania części A). Pytania z części B, C, D zostały opracowane w oparciu o rekomendacje wypracowane podczas pierwszej edycji [partnerskiego przeglądu edukacji globalnej w 2012 roku](#).

Pytania kwestionariusza są podzielone na części A, B, C i D, z których można korzystać w zależności od rodzaju analizowanego materiału (np. tylko A, A+B, A+C, A+B+D).

Części A: pytania dotyczące wszelkich treści edukacyjnych (wykorzystywanych w publikacjach, materiałach edukacyjnych, kampaniach, itd.)

Części B: pytania dotyczące oprawy metodologicznej warsztatów i scenariuszy zajęć,

Części C: pytania dotyczące skuteczności kampanii edukacyjnych,

Część D: pytania dotyczące programów wsparcia dla nauczycieli/nauczycielek.

Pytania służą zaproszeniu do refleksji oraz dyskusji nad kryteriami jakości w edukacji globalnej. Zdajemy sobie sprawę, że ze względu na dużą różnorodność i innowacyjność działań z zakresu edukacji globalnej, część pytań może okazać się nieadekwatna. Niemniej mamy nadzieję, że staną się one inspiracją do indywidualnej lub wzajemnej ewaluacji. Jeśli dane pytanie nie dotyczy/nie jest adekwatne do analizowanego materiału, można je pominąć, zachęcamy jednak do możliwie kompletnego wypełnienia kwestionariusza.

Życzymy owocnej pracy, a w razie wszelkich pytań lub komentarzy zapraszamy do kontaktu pod adresem: grupa@zagranica.org.pl.

Grupa robocza ds. Edukacji Globalnej przy Grupie Zagranica

NAZWA ORGANIZACJI / INSTYTUCJI ZGŁASZAJĄCEJ MATERIAŁ DO ANALIZY:

.....

TYTUŁ ZGŁOSZONEGO MATERIAŁU:

.....

IMIĘ I NAZWISKO OSOBY WYPEŁNIAJĄCEJ FORMULARZ ORAZ NAZWA ORGANIZACJI/INSTYTUCJI, KTÓRĄ REPREZENTUJE:

.....

CZĘŚĆ A: TREŚCI EDUKACYJNE

Pytania z Części A kwestionariusza mogą być wykorzystywane do analizy wszelkich treści edukacyjnych, które pojawiają się w działaniach z zakresu edukacji globalnej, takich jak publikacje, materiały warsztatowe, książki, ale również artykuły na stronach internetowych, wykłady, ulotki i broszury (wykorzystywane w kampaniach), plakaty (zdjęcia), itp. W kolejnych częściach kwestionariusza znajdują się pytania dotyczące poszczególnych działań z zakresu edukacji globalnej (warsztatów, kampanii, programów wsparcia).

1. Treści edukacyjne realizują cel edukacji globalnej wymieniony w definicji edukacji globalnej przyjętej w Raporcie z procesu międzysektorowego¹.

Edukacja globalna to część kształcenia obywatelskiego i wychowania, która rozszerza jego zakres przez uświadamianie istnienia zjawisk i współzależności łączących ludzi i miejsca. Jej celem jest przygotowanie odbiorców do stawiania czoła wyzwaniom dotyczącym całej ludzkości, do których zaliczyć można między innymi:

- zapewnienie pokoju na świecie,
- zapewnienie zrównoważonego rozwoju (w sensie społecznym, gospodarczym, środowiskowym),
- zapewnienie lepszych warunków życia w krajach globalnego Południa,
- budowanie partnerskich relacji między krajami Południa i Północy (w sferze politycznej, kulturalnej, gospodarczej, społecznej, itp.).

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

2. Treści edukacyjne prezentują przyczyny i skutki przedstawianych zjawisk, zarówno dla ludzi z krajów globalnego Południa, jaki i globalnej Północy.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

¹ Dostęp: <http://www.zagranica.org.pl/dzialania/rozwoj-edukacji-globalnej-w-polsce/podpisano-porozumienie-na-rzecz-rozwoju-edukacji>

3. Treści edukacyjne odwołują się do wartości takich jak godność ludzka, równość, pokój, wolność, sprawiedliwość i solidarność, oraz/lub są spójne z ww. wartościami.

Materiał nie musi służyć kształtowaniu wszystkich wymienionych wyżej wartości, dlatego w uzasadnieniu proponujemy wskazać przykłady odwoływania się do ww. wartości, ewentualnie rekomendować zmiany, które mogłyby posłużyć pełniejszej ich reprezentacji.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

4. Treści edukacyjne w wyraźny sposób rozgraniczają prezentowane fakty i opinie oraz uczą ich rozróżniania, tym samym kształtując umiejętność krytycznego myślenia.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

5. Treści edukacyjne prezentują różne opinie oraz punkty widzenia, zarówno mieszkańców globalnej Północy, jak i globalnego Południa oraz zachęcają do ich konfrontowania.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

6. Treści edukacyjne zachęcają odbiorców do dalszego, samodzielnego zdobywania wiedzy oraz im to umożliwiają.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

7. Treści edukacyjne oparte są na rzetelnych i wiarygodnych źródłach oraz odwołują się do źródeł pierwotnych, a nie tylko przetworzonych.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

8. Treści edukacyjne są skierowane do precyzyjnie określonej grupy docelowej.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

9. Treści edukacyjne są dostosowane pod względem formy i treści do potrzeb i specyfiki deklarowanej grupy odbiorców.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

10. Treści edukacyjne wskazują konkretne, realistyczne sposoby osobistego lub zbiorowego zaangażowania, dostępne danym grupom odbiorców.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

11. Materiał edukacyjny nie zawiera wiadomości i obrazów utrwalających stereotypy, wzbudzających sensację lub prowadzących do dyskryminacji (zgodnie z zaleceniami Kodeksu obrazów i przesłań CONCORD).

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

12. Zdjęcia wykorzystane w materiale edukacyjnym są spójne z jej przekazem oraz zgodne z zaleceniami Kodeksu (zdjęcia posiadają opisy przedstawiające osoby na zdjęciu oraz szerszy kontekst).

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

13. Materiał zawiera wypowiedzi lub przykłady bezpośrednio zaczerpnięte od osób mieszkających w krajach Południa.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

CZĘŚĆ B: SCENARIUSZE ZAJĘĆ I WARSZTATÓW

Pytania z Części B kwestionariusza dotyczą w szczególności działań edukacyjnych, takich jak warsztaty (np. dla młodzieży, nauczycieli i nauczycielek) oraz scenariusze zajęć lekcyjnych i są związane z kwestiami metodycznymi oraz oprawą metodologiczną warsztatu. Konkretnie materiały warsztatowe i treści edukacyjne powinny być analizowane za pomocą pytań z Części A.

14. Scenariusze zajęć/warsztatów posiadają obudowę metodyczną adekwatną do celów edukacyjnych materiału (przynajmniej w postaci pomysłów na to, jak wykorzystać dany materiał).

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

15. Warsztat w zrównoważonym stopniu sprzyja rozwijaniu wiedzy, zdobywaniu umiejętności oraz kształtowaniu postaw.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

16. Warsztat jest skierowany do precyzyjnie określonej grupy docelowej (np. wiek, liczebność grupy, możliwości poznawcze, stopień zaawansowania w danym temacie).

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

17. Warsztat ma precyzyjnie określone cele edukacyjne.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

18. Scenariusz warsztatu był konsultowany na etapie powstawania z metodykami i/lub odbiorcami lub też prowadzony był jego pilotaż.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

19. Osoby korzystające ze scenariuszy warsztatów/zajęć lekcyjnych (np. nauczyciele i nauczycielki, trenerzy i trenerki) mają możliwość przekazywania informacji zwrotnej i oceny używanych materiałów.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

CZĘŚĆ C: KAMPANIE EDUKACYJNE

Pytania z Części C kwestionariusza dotyczą w szczególności działań edukacyjnych wykorzystywanych w kampaniach. Treści edukacyjne, przekazy i obrazy wykorzystywane w kampanii powinny być analizowane za pomocą pytań z Części A.

20. Planowanie kampanii zostało poprzedzone analizą grup docelowych w obszarze ich obecnego poziomu wiedzy, możliwości poznawczych i potrzeb/zainteresowań.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

21. Kampania umożliwia odbiorcom osobiste zaangażowanie się w działania na rzecz zmiany społecznej (nie tylko przekazuje informacje/edukuje).

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

22. W trakcie kampanii prowadzony jest monitoring jej zasięgu i oddziaływania na grupy odbiorców (np. badanie zrozumiałości i skuteczności przekazu, efektywność wykorzystywanych form i kanałów przekazu).

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

23. Działania kampanijne są różnorodne i dostosowane pod względem doboru środków i form dotarcia do założonej grupy odbiorców.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

CZĘŚĆ D: PROGRAMY WSPARCIA DLA NAUCZYCIELI/NAUCZYCIELEK

Pytania z Części D kwestionariusza dotyczą w szczególności komponowania programów wsparcia z zakresu edukacji globalnej dla nauczycieli/nauczycielek lub edukatorów/edukatorek. W pytaniach tych zwracamy uwagę na kwestie związane z dbałością o merytoryczne przygotowanie osób do prowadzenia działań z zakresu edukacji globalnej. Treści edukacyjne, przekazy i obrazy wykorzystywane w programach wsparcia powinny być analizowane za pomocą pytań z Części A.

- 24. Opracowując program wsparcia oraz towarzyszących mu materiałach zadbano o precyzyjne stosowanie terminów, które są związane z edukacją globalną (np. przygotowano słownik pojęć, przeprowadzono krytyczną dyskusję poświęconą różnym konstruktom językowym używanym w odniesieniu do mieszkańców krajów Południa, itp.)**

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

- 25. Opracowując program wsparcia zadbano o bazę źródeł i materiałów, do których edukatorzy/edukatorki mogą sięgnąć w poszukiwaniu dobrych praktyk z zakresu EG, informacji źródłowych, wypowiedzi mieszkańców krajów Południa, itp.**

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

- 26. Omawianiu danego zagadnienia towarzyszy prezentowanie lokalnego uwarunkowania poszczególnych krajów czy regionów oraz/lub pokazywanie różnych punktów widzenia, tym samym stwarzanie odbiorcom możliwości samodzielnego zbierania i selekcjonowania informacji oraz wyciągania wniosków.**

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

27. Program zakłada wprowadzenie trwałej zmiany w poziomie wiedzy i umiejętności grupy docelowej oraz stwarza możliwości korzystania z dorobku danego programu jego uczestnikom i uczestniczkom również po jego zakończeniu.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

28. Program stwarza ramy do współpracy uczestników_ek i/lub reprezentowanych instytucji z innymi podmiotami, tym samym umożliwiając wzajemne uczenie się, nawiązywanie trwałych partnerstw, włączanie nowych podmiotów w działania z zakresu edukacji globalnej, itp.

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje:

29. Metody wykorzystywane w ramach programu wsparcia sprzyjają kształtowaniu umiejętności współpracy (np. praca w grupie, wspólne podejmowanie decyzji, dyskusje, symulacje, itp.).

W dużym stopniu	W średnim stopniu	W małym stopniu

Uzasadnienie (proszę podać przykłady) i/lub rekomendacje: